

עמ"ת 58334/07/15 - יעקב דני ביטון נגד מדינת ישראל - רשות המיסים

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 58334-07-15

בפני: כב' השופט אריאל ואגו

העורר:
נגד
המשיבה:
יעקב דני ביטון ע"י ב"כ עו"ד רני שוורץ
מדינת ישראל - רשות המיסים ע"י ב"כ עו"ד ע. סעיד, מע"מ
אשדוד

החלטה

הערר מופנה כלפי החלטת בימ"ש השלום באשקלון (כב' השופט אמיר דהאן), שניתנה ביום 10/7/15, בתיק מ"ת 42311-02-13, ובה נדחתה בקשת העורר לשחררו לאלתר, ממה שהוגדר בבקשה כ"מעצר בפיקוח אלקטרוני". כפי שנראה - עצם הגדרת העורר ככזה היא בליבת המחלוקת.

העורר, לאמיתו של דבר, הוא נאשם, ששוחרר בתנאים מגבילים, במסגרת חלופת מעצר, שבין תנאיה - "מעצר בית" מלא בפיקוח אלקטרוני. זאת - לאחר שהוגש נגדו כתב אישום בגין עבירות מס, ולצידו בקשה לעוצרו עד תום ההליכים. השתלשלות ההליך, עד לשחררו, כאמור, לחלופת מעצר, אינה רלבנטית כעת.

העורר טוען, בפני בימ"ש השלום, שעם כניסתו לתוקף של **חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על תנאי (תיקוני חקיקה) תשע"ה-2014** (להלן: "**חוק הפיקוח החדש**"), יש להחיל עליו את מגבלת הזמן הנקובה שם להחזקת עצור תחת פיקוח אלקטרוני, שהינה 18 חודשים, כעולה מתיקונו של **סעיף 61(א) של חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים) תשנ"ו-1996** (להלן: "**חוק המעצרים**"), כפי שתוקן במסגרת חוק הפיקוח החדש.

לפי שהעורר שוחרר ממעצרו במקום מעצר, כהגדרתו בחוק המעצרים, ביום 22/1/14, ומאז הוא נתון בחלופת המעצר, הכוללת, כאמור, פיקוח אלקטרוני, נטען, שפקעה התקופה המירבית המותרת של 18 חודשים, ומשפטו לא הסתיים, ומכאן בקשתו להשתחרר.

בימ"ש השלום, בהחלטה נשוא הערר, דחה את הבקשה, מתוך הנימוק, שהעורר כלל אינו מצוי במעצר בפיקוח

אלקטרוני, אלא, הינו משוחרר ממעצר, כשאחד התנאים לשחרורו הוא פיקוח אלקטרוני, שעליו הוחלט לפי **חוק פיקוח אלקטרוני על משוחררים בערובה ומשוחררים על-תנאי ממסר (הוראת שעה) תשס"ט-2009**, (להלן: "**הוראת השעה**") שעמד בתוקפו אותה עת, ושתחולתו פקעה כאשר נכנס לתוקף חוק הפיקוח החדש. עולה מהחלטת כב' השופט דהאן, כי בבסיס הנמקתו עומדת התפיסה, כי הסטטוס של "עצור בפיקוח אלקטרוני", הוא חידוש של חוק הפיקוח החדש, ונאשם, שהוגשה עליו בקשת מעצר עד תום ההליכים, יכול "לרכוש" את "המעמד המשפטי" הזה (כך ההגדרה שבהחלטה נשוא הערר), רק בהחלטת מעצר של בימ"ש מוסמך, שניתנה לאחר כניסת החוק לתוקף (16/6/15).

בימ"ש קמא הוסיף והטעים, כי בחוק הפיקוח החדש כלולה הוראת מעבר (סעיף **7(ג)**), המחילה מקצת ההוראות החדשות גם על מי שהיה נתון בפיקוח אלקטרוני מכוח הוראת השעה. המחוקק לא מנה את תיקון סעיף **61 (א)** של חוק המעצרים בין ההוראות הללו. מכאן - שלא הייתה כוונה שקציבת הזמן המרבי להימצאות עצור תחת פיקוח אלקטרוני תחול על מי ששוחרר, בעבר, בפיקוח כזה.

על-כן, הוחלט, שדין הבקשה להידחות "על הסף בהיעדר עילה חוקית", כהגדרת בימ"ש קמא.

לטענת העורר, המועלית בפני כעת, באמצעות פרקליטו, עו"ד ר. שוורץ, שגה בימ"ש השלום בקובעו כאמור, וזאת, משלשית העורר, עם ביטולה של הוראת השעה, הומר הסטטוס של המשוחררים בפיקוח אלקטרוני לזה של עצורים בפיקוח אלקטרוני, ובהעדר שוני מהותי בין שני מונחים אלה, יש להחיל על משוחררי העבר את המשטר המשפטי החדש שבהווה, ובכלל זה את הגבלת הזמן. נטען, שנוצר אבסורד בכך, שדין שונה יהיה לשני נאשמים המצויים באותן הגבלות על חירותם, כאשר, נאשם ששוחרר טרם כניסת חוק הפיקוח החדש לתוקפו יוכל להיות נתון בהגבלות אלה ללא קציבת זמן, ומי שנעצר בפיקוח, לאחר כניסת החוק החדש לתוקפו, רק הוא יהנה מהתיקון של סעיף **61(א)** בחוק המעצרים. הוצגו נימוקים נוספים, הנגזרים מהטיעון המרכזי דנן, ובהם נימוקים חוקתיים, והצורך בפרשנות מצמצמת לכל הוראה שיש בה להגביל חירותו של אדם, בהתאם לרוחו של **חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו**, וכן בהלימה של עיקרון השוויון בין שני פרטים, שעניינם זהה, ויוצא שרק אחד מהם יוכל ליהנות מיישום קציבת משך הפיקוח האלקטרוני, שבעקבות החוק החדש.

המשיבה, בתגובתה שהוגשה באמצעות עו"ד ע. סעיד, ממע"מ אשדוד, סבורה, שיש לדחות הערר משום שהוראות סעיף **61(א)** אינן חלות על העורר, שנאזק אלקטרונית לפני התיקון, והמדינה תומכת בנימוקי בימ"ש השלום, בדחותו הבקשה, ותוך הטעמה, שהעורר שוחרר ממעצרו בפועל לחלופת מעצר, שבין תנאיה מצוי "איזוק אלקטרוני" וכי אמצעי פיקוח זה לא היווה, ולא נועד להוות, חלק מהוראת מעצר, כלל ועיקר.

דעתי היא, כדעת בית משפט השלום הנכבד, ומנימוקיו, ועל כן - דין הערר להידחות.

סעיף **61 (א)** של חוק המעצרים, הקובע את מגבלת "תשעת החודשים", עניינו במי שלאחר הגשת כתב אישום נגדו "**היה נתון במעצר**". אין רואים את מי ששוחרר בפיקוח אלקטרוני, לפי הוראת השעה, כמי שהיה, באופן רטרואקטיבי,

ופיקטיבי, "נתון במעצר". בהוראת המעבר, הכלולה בחוק הפיקוח החדש, הקפיד המחוקק שלא לכנות את משוחררי העבר שבפיקוח, ככאלה שהיו נתונים במעצר בפיקוח אלקטרוני, אלא, אך כ"מי שהיה נתון בפיקוח אלקטרוני לפי הוראת השעה". אותה הוראת שעה, כל כולה ותכניה, עוסקת ב"משוחררים בערובה" (כמו גם משוחררים על תנאי ממאסר), שגלביהם הוחלט על פיקוח באמצעים אלקטרוניים במסגרת "תנאי המגביל את יציאתו ממקום מסויים או את כניסתו למקום מסויים". חוק הפיקוח החדש הביא לשינוי קונספטואלי, ובעוד שעד עתה הפיקוח האלקטרוני היה אמצעי עזר להבטחת קיום תנאי השחרור ממעצר, כיום מגולם בו סוג של מעצר, כאשר התקנתו אצל אותו עצור, מאפשרת החזקתו שלא ב"מקום מעצר" כהגדרתו הפורמאלית וה"קלאסית", שבסעיף 7 לחוק המעצרים, אלא, ב"מקום פיקוח" לפי סעיף 22 א של החוק החדש. אותו שינוי קונספטואלי אינו מוחל, כאמור, על אלה, שלגביהם יושם הפיקוח אך ורק ככלי נוסף להבטחת קיום ההגבלות והתנאים שהשחרור נעשה בהם.

זאת ועוד - צדק, לטעמי, בימ"ש קמא, בקובעו, כי יש לראות באי הכללת סעיף 61 (א) של חוק המעצרים בגדר הוראות המעבר של החוק החדש משום הסדר שלילי. אין זה מדויק, כפי הנטען על ידי ב"כ העורר בכתב הערר, כאילו הוראות המעבר עוסקות אך בתנאים טכניים - פרוצדורליים לתפעולו של המעצר בפיקוח אלקטרוני. כך, למשל, סעיף 22 ט, המוחל, מכוח הוראת המעבר, גם על המשוחררים בפיקוח אלקטרוני, מקנה, כלפי אלה, סמכויות רחבות למנהל הפיקוח האלקטרוני, שהוא גורם מינהלי (סוהר בכיר), ובכלל זה - להיכנס למקום הפיקוח, וכן, מכפיף אותם, במקרה של סירוב לשתף עימו פעולה, לסמכויות הנתונות בידי הממונה, כהגדרתו, שאף הוא רשות מינהלית, ולרבות הסמכות להורות על החזרת המפוקח למקום מעצר רגיל, בנסיבות מסויימות (סעיף 22 ט(ב)).

משמע - הוראות המעבר נוגעות גם לענייני מהות, לרבות כאלה המשליכים על זכויות וחירויות יסוד של הנתונים לפיקוח, קרי - כניסה לחצרים פרטיים, ואף החמרת מדרג שלילת החירות של הפרט, והחזרתו למעצר "ממש" חלף מעצר במקום הפיקוח. לפיכך, ההימנעות מאיזכור סעיף 61 (א) בהוראת המעבר, היא בעלת נפקות פרשנית משמעותית לענייננו, ומהווה נימוק נוסף ומצטבר לדחיית התיזה המוצעת על ידי העורר כעת.

מטעמים אלה, וכאמור, נדחה הערר.

עם זאת, אעיר, כי אין לשלול, שכאשר תוגשנה בעתיד בקשות לעיון חוזר בתנאי שחרור, שעניינן הסרת הפיקוח האלקטרוני, או הקלות בו, בשל חלוף זמן משמעותי, בלא שהמשפט הסתיים (וכאלה מוגשות, לא אחת, בעניינם של משוחררים ל"מעצר בית", בפיקוח אלקטרוני או בלעדיו), ששיקול אחד, מני אלה שיובאו בחשבון, אצל בתי המשפט שיעסקו בכך, יהיה גם השינוי התפיסתי, שבגדרו נתפס כיום הפיקוח האלקטרוני, כסוג של מעצר, ולא עוד כסוג של חלופה למעצר.

ניתנה היום, כ"א אב תשע"ה, 06 אוגוסט 2015, בהעדר הצדדים.